

Sanitary Control Area Protection

331-453 • Revised 11/30/2022 Ukrainian

Визначення зони санітарної охорони

Зона санітарної охорони (ЗСО) – це ділянка землі, що безпосередньо оточує свердловину або джерело і є найуразливішою до забруднення. Радіус ЗСО має становити щонайменше 100 футів (30 м) навколо свердловин і 200 футів (60 м) навколо джерел.

ЗСО – це перша смуга захисту системи постачання питної води від забруднень. За цією територією потрібно постійно наглядати: те, що відбувається безпосередньо біля джерела, не мусить загрожувати якості води. У довгостроковій перспективі запобіжні заходи коштують значно менше за встановлення системи очищення або облаштування нового джерела. Це пов'язано не лише з дотриманням вимог, а й потенційною юридичною відповідальністю, коли через неналежний догляд вода забруднюється й шкодить людям.

Ваша ЗСО – частина більшої захисної смуги, що називається охоронною зоною джерела або свердловини. Ця зона збирає і доставляє до джерела не тільки воду, а й потенційні забруднювальні речовини.

Захист зони санітарної охорони

За ЗСО потрібно забезпечити контроль як юридично, так і фізично. Це означає, що ви маєте володіти ділянкою навколо джерела води або, якщо нею володіє хтось інший, укласти з власником довгострокову угоду, яка обмежуватиме використання цієї ділянки й види діяльності на ній. Щодо цього в переліку джерел інформації наведено посилання на окремий матеріал.

Це також означає, що в межах ЗСО не допускається наявність джерел потенційного забруднення. Якщо усунути потенційні загрози забруднення або уникнути їх неможливо, ми можемо вимагати від вас:

- ужити заходів для зниження рівня серйозності загрози;
- посилити контроль якості води;
- установити очисні пристрої;
- знайти нове джерело питної води.

ЗСО, яка безпосередньо оточує свердловину або поверхневий водозбір, є частиною більшої захисної смуги, відомої як охоронна зона джерела або свердловини.

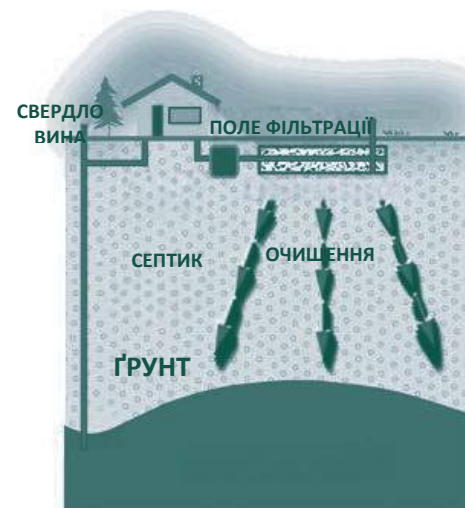
Оцінюючи можливість розміщення на вашій ЗСО джерела забруднення, ми враховуємо такі чинники:

1. Природу речовини потенційного забруднення та ризик її вивільнення.
2. Конструктивні особливості водозабору, зокрема глибину свердловини, конструкційні матеріали, геологію надр і інші чинники, які сприятимуть захисту джерела від забруднення.
3. Відстань від джерела потенційного забруднення до джерела питної води.
4. Іншу необхідну інформацію.

Підприємства водопостачання також мусять розробити план захисту джерела питної води або свердловини, щоб захистити їх від забруднення й уникнути перебоїв у постачанні. У плані визначають межі захисної зони, джерела потенційного забруднення і зазначають стратегії керування, покликані запобігти забрудненню та перебоям у постачанні.

Найпоширеніші причини забруднення зони санітарної охорони

Певні найпоширеніші види діяльності й використання ділянок землі можуть загрожувати вашому джерелу забрудненням. Ваша свердловина є вразливішою до забруднення, якщо вона неглибока, споруджена з ненадійних матеріалів, розміщена на добре проникних ґрунтах, живиться поверхневими водами (або пов'язаними з ними ґрунтовими водами). Нижче наведено інформацію про найпоширеніші загрози для ЗСО й деякі способи захисту джерела питної води. Найкраще рішення – усунути загрозу. Якщо це неможливо, зверніться до регіонального управління, і вам допоможуть знайти інше дієве рішення.

Несправний септик може погіршувати якість підземних

Каналізаційні труби й септичні системи

Каналізаційні труби, поля фільтрації і септики можуть протікати й забруднювати джерело питної води. Це може призводити до тяжких захворювань і навіть смерті. Саме тому наше першочергове завдання – запобігати цьому виду небезпеки.

Способи запобігти ризику забруднення або мінімізувати його такі:

- ◆ Усуньте загрозу із ЗСО, якщо є змога.
- ◆ Прокладіть каналізаційну трубу в іншій герметичній трубі або в бетонному кожусі.
- ◆ Посильте контроль за появою кишкової палички, щоб своєчасно виявляти загрозу.
- ◆ Установіть систему дезінфекційної обробки (з коефіцієнтом дезінфекції 6, відповідно до вимог наглядового органу).

Не зберігайте небезпечні матеріали

Небезпечні матеріали

Підприємства, власники будинків і працівники підприємств водопостачання можуть використовувати, зберігати й викидати небезпечні відходи й матеріали. До них належать бензинове й дизельне паливо, використана моторна олива, мазут, мийні засоби, пестициди, гербіциди й добрива. У разі потрапляння до системи постачання питної води ці небезпечні відходи й матеріали становитимуть загрозу для здоров'я людей.

Заходи щодо усунення забруднення або його мінімізації.

- ◆ Не зберігайте в ЗСО хімічні речовини.
- ◆ Не викидайте й не використовуйте в ЗСО небезпечні відходи або матеріали.
- ◆ Установіть резервуари для зберігання з подвійними стінками або забезпечте іншу вторинну захисну оболонку.
- ◆ Установіть стаціонарне обладнання для виявлення витоків.

Сміттєві полігони й звалища

Побутове сміття може містити патогени (бактерії, віруси тощо), біогенні речовини та небезпечні речовини, як-от розчинники, пестициди, добрива, фармацевтичні препарати й лакофарбові матеріали. Витоки із сміттєвих полігонів, контейнерів і звалищ можуть становити загрозу для довколишніх джерел питної води. Навіть належним чином споруджені муніципальні полігони відходів можуть вивільняти небезпечні речовини; водночас під землею утворюється велика смуга забруднення, яке зрештою може потрапити в джерело питної води.

Заходи щодо усунення забруднення або його мінімізації.

- ◆ Розміщуйте свердловини й місця забору води щонайменше за 1000 футів (305 м) від сміттєвих полігонів.
- ◆ Вилучіть із ЗСО контейнери для сміття.

Побічні продукти очищення стічних вод

Зрошення шляхом розпилювання стічних вод (мулу) або поверхнєве застосування сухого мулу – один зі способів повторного використання очищених каналізаційних відходів. Навіть попри очищення стічні води можуть підвищувати концентрацію азоту, який згодом просочується в ґрунт, а потім забруднює підземні води. Не застосовуйте побічні продукти очищення стічних вод у ЗСО.

Кладовища

Під час підготовки тіл до традиційного поховання використовують формальдегід і інші хімікати, що спричиняють рак. Наукові дослідження свідчать, що ці речовини можуть просочуватися з кладовищ у підземні води. Якщо ЗСО розміщено біля кладовища, зверніться до регіонального офісу за настановами.

Відходи тваринництва, загони, відгодівельні майданчики та трупи тварин

Зважайте на ознаки присутності тварин у ЗСО. Відходи тваринництва й трупи тварин можуть забруднювати джерело бактеріями й біогенними речовинами та спричиняти серед споживачів захворювання.

Заходи щодо усунення забруднення або його мінімізації.

- ◆ Не допускайте тварин у ЗСО: установіть паркан або використовуйте інші способи, як-от метод нехімічного контролю, щоб віднайти диких тварин від джерела.
- ◆ Установіть навколо відстійників стічних вод облицювання й насипи.
- ◆ Посильте контроль за появою кишкової палички, щоб своєчасно виявляти загрозу.
- ◆ Установіть систему дезінфекційної обробки (з коефіцієнтом дезінфекції 6, відповідно до вимог наглядового органу).

Невикористовувані й закинуті свердловини

Усі свердловини безпосередньо пов'язані з підземними водами та розподільною системою. Невикористовувані або закинуті свердловини, належним чином не виведені з експлуатації, часто залишаються без нагляду й обслуговування, що збільшує імовірність забруднення джерела. Належне виведення з експлуатації передбачає, що свердловину більше не використовують і повністю від'єднують від розподільної системи й підземного джерела води. Додаткову інформацію див. нижче в переліку джерел.

Автодороги, паркувальні майданчики та смуги озеленення

На вимощених поверхнях, як-от покриття автодоріг і стоянок, можуть витікати, розливатися й накопичуватися нафтопродукти, хімікати й метали, а для догляду за зеленими насадженнями можуть використовувати хімікати.

Заходи щодо усунення забруднення або його мінімізації.

- ◆ Не ставте в ЗСО на стоянку транспортні засоби та не зберігайте моторизовану техніку, наприклад газонокосарки.
- ◆ Споруджуючи дорожнє покриття, забезпечте його нахил у напрямку від джерела.
- ◆ Установіть закриту дренажну систему. Не споруджуйте в ЗСО інфільтраційні басейни для очищення дощової води.
- ◆ Установіть навколо джерела огороження, як-от конуси або стовпчики, щоб запобігти під'їзду транспортних засобів і уникнути забруднення в разі їхнього пошкодження.
- ◆ Розмістіть таблички із заборонаю розпилювати хімічні речовини.

Шкідливі бур'яни

Законодавство штату наділяє виконавчі органи з питань контролю бур'янів на місцях і в межах штату широкими повноваженнями. Буває, що виконавчий орган вимагає від підприємства водопостачання знищити шкідливі бур'яни в ЗСО за допомогою гербіцидів. На жаль, норми закону ніяк не зобов'язують органи ухвалювати рішення або діяти найкращим чином задля

безпеки джерела води. Щоб уникнути подібних суперечностей, заздалегідь ознайомтеся з [переліком шкідливих бур'янів штату](#) (див. підрозділи 005–015 розділу 16-750 Washington Administrative Code (WAC, Адміністративний кодекс штату Вашингтон)) і переліком для вашої місцевості, який відрізняється залежно від округу. Постійно оглядайте ЗСО й видаляйте будь-які шкідливі бур'яни, перш ніж вони остаточно розростуться.

Увага! Велетенський борщівник спричиняє надзвичайно фототоксичні реакції – з ним потрібно поводитись обережно. Перш ніж щось робити з ним, ознайомтеся з методами його видалення, щоб убезпечити своїх працівників і озеленювачів. Певні види бур'янів також можуть бути отруйними. Не компостуйте шкідливі бур'яни – натомість викидайте в сміття.

Додаткова інформація

Office of Drinking Water (Управління з питань питної води) при Department of Health (Департамент охорони здоров'я)

[Східний регіональний офіс](#) 509-329-2100

[Північно-західний регіональний офіс](#) 253-395-6750

[Південно-західний офіс](#) 360-236-3030

Department of Ecology (Департамент екології)

[Спорудження свердловин і отримання дозволу на експлуатацію](#) (вебсторінка містить контактні дані регіональних офісів)

[Виведення свердловин з експлуатації](#)

Безплатна технічна допомога

[Evergreen Rural Water of Washington](#) 360-462-9287

Чинні законодавчі норми й публікації

[Витяги з Washington Administrative Code.](#)

- ◆ [Розділ 173-160 WAC.](#) Мінімальні вимоги щодо спорудження й обслуговування свердловин.
- ◆ [Розділ 246-203 WAC.](#) Загальні санітарні норми.
- ◆ [Підрозділ 246-290-135 WAC.](#) Захист джерела водопостачання (група А).
- ◆ [Підрозділ 246-291-125 WAC.](#) Схвалення джерела підземних вод для використання (група В).

Додаткові ресурси можна знайти на нашій [вебсторінці з публікаціями й формами](#) (англійською мовою).

- ◆ [Legal Protections for your Sanitary Control Area 331-048 \(PDF-файл\).](#)
- ◆ [Wellhead Protection Program Guidance Document 331-018 \(PDF-файл\).](#)
- ◆ [Abandoned Wells: Problems and Solutions 96-br-097 \(PDF-файл\)](#) Department of Ecology.

Щоб отримати цей документ в іншому форматі, зателефонуйте за номером 1-800-525-0127. Клієнтів із глухотою або з ослабленим слухом просимо телефонувати за номером 711 (Washington Relay) або писати на адресу електронної пошти doh.information@doh.wa.gov. Якщо вам потрібні послуги перекладача, телефонуйте за номером 1-800-525-0127.